

Apžvalga 04

LT

Komisijos parengta 2023 m. metinė ES biudžeto valdymo ir veiklos rezultatų ataskaita

EUROPOS
AUDITO
RŪMAI

2024

Turinys

	Dalis
Santrauka	I–VII
Įvadas	01–03
Apimtis ir metodas	04–08
MVVA rengimo procesas	09–13
Su veiksmingumu susijusi informacija 2023 m. MVVA I tome	14–28
Komisija laikėsi gerų, tinkamai apibrėžtų MVVA rengimo procedūrų, tačiau dar būtų galima patobulinti veiksmingumo informacijos kokybę	14–22
MVVA pateikti teiginiai ne visada atitinka mūsų metinėje ataskaitoje pateiktus nustatytus faktus	23–26
Neatitikimų tarp 2023 m. MVVA I tomo ir patvirtinamųjų dokumentų nenustatėme	27–28
Baigiamosios pastabos	29–34
Priedas	
Įvairių dalyvių funkcijos rengiant pagrindinius Komisijos veiksmingumo ataskaitų dokumentus	
Santrumpos	
Terminų žodynelis	
Audito Rūmų grupė	

Santrauka

I Kasmet savo metinėje valdymo ir veiklos rezultatų ataskaitoje (MVVA) Komisija pateikia ES biudžeto valdymo ir ES programų bei politikos veiksmingumo ataskaitą. Ją patvirtinus, Komisijos narių kolegija prisiima bendrą politinę atsakomybę už ES biudžeto valdymą. Ši ataskaita yra pagrindinis dokumentas vykdant metinę biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą, pagal kurią Europos Parlamentas, remdamasis Tarybos rekomendacija, reikalauja, kad Komisija atsiskaitytų už ES biudžeto vykdymą.

II Komisija mums privalo pateikti konkrečių metų MVVA iki kitų metų birželio mėn. pabaigos. Kadangi turime nedaug laiko peržiūrėti ataskaitą prieš prasidedant metinei biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrai, tikrinome, kaip Komisija parengė **2023 m. MVVA** ir teikė ataskaitas dėl klausimų, susijusių su veiksmingumu, daugiausia dėmesio skirdami I tomui. Be to, mūsų **2023 m. metinėje ataskaitoje** yra skyrius apie veiksmingumą, kuriame pateiktos pagrindinės mintys apie veiksmingumą, surinktos iš 2023 m. paskelbtų specialiųjų ataskaitų, ir pagal daugiametės finansinės programos (DFP) 4 išlaidų kategoriją finansuojamų atrinktų programų veiksmingumo apžvalga.

III Kadangi tai yra apžvalga, o ne audito ataskaita, savo darbą grindėme viešai prieinama informacija ir savo ankstesniu darbu. Taip pat gavome informacijos ir paaiškinimų iš Komisijos.

IV Pažymime, kad **2023 m. MVVA I** tomas buvo parengtas vadovaujantis Komisijos organizacinio valdymo tarybos strateginėmis gairėmis. Komisija laikėsi gerų, tinkamai apibrėžtų MVVA rengimo procedūrų, tačiau dar būtų galima patobulinti duomenų kokybę.

V Apskritai 2023 m. pabaigoje pagal dabartinę DFP finansuojamos ES programos buvo tik pradėtos įgyvendinti. Mūsų **2023 m. metinės ataskaitos** 3 skyriuje pateiktos pastabos dėl Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo (PMIF) ir Integruoto sienų valdymo fondo (ISVF) veiksmingumo. Kalbant apie šiuos du konkrečius fondus, MVVA nurodyta, kad, palyginti su **2022 m. MVVA**, įgyvendinant PMIF padaryta pastebima pažanga, o ISVF pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai (PVR) išliko tokie pat žemi, kaip pranešta 2022 m.

VI MVVA pateiktos nuomonės skiriasi nuo kai kurių pagrindinių mūsų 2023 m. [metinėje ataskaitoje](#) pateiktų pastabų dėl sanglaudos finansavimo ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (EGADP). Šie skirtumai susiję su sanglaudos finansavimo klaidų lygiu, taip pat su mokėjimo ir tinkamumo finansuoti sąlygų laikymusi, stebėsenos ir kontrolės sistemų kokybe ir patikimu EGADP finansų valdymu.

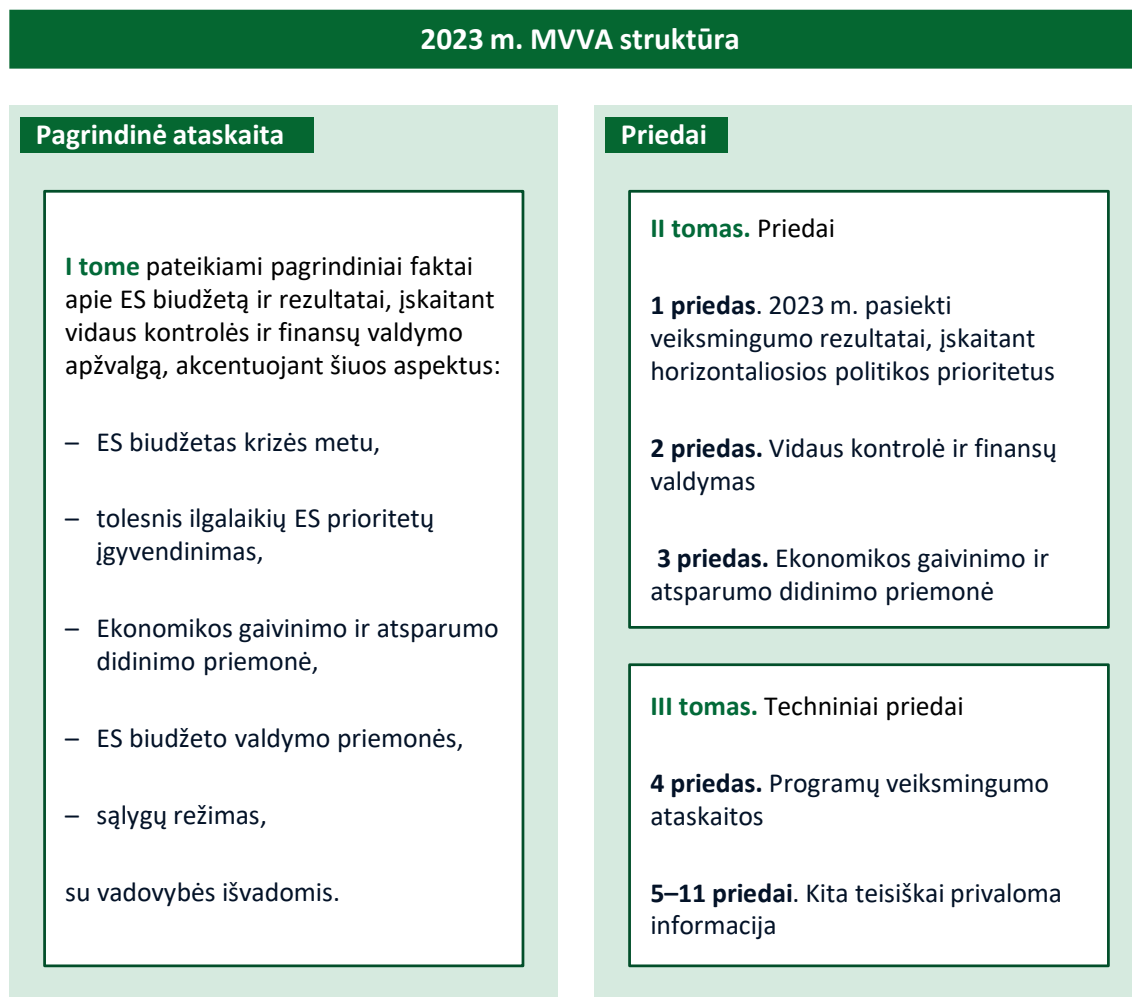
VII Mums atlikus MVVA I tome pateiktų pagrindinių finansinių tvirtinimų peržiūrą neatitikimų nenustatyta.

Įvadas

01 Metinė valdymo ir veiklos rezultatų ataskaita (MVVA) yra Komisijos aukšto lygio metinė ES biudžeto veiksmingumo ataskaita. Tai labai svarbus indėlis į metinę biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą, pagal kurią Europos Parlamentas, remdamasis Tarybos rekomendacija, tikrina, kaip vykdomas ES biudžetas. MVVA yra viena iš Komisijos integruotųjų finansinių ir atskaitomybės ataskaitų. Kitos ataskaitos yra ES konsoliduotosios metinės finansinės ataskaitos, ilgalaikė ES biudžeto gaunamų ir netenkamų pinigų srautų prognozė (2024–2028 m.), praėjusiais metais atliktų vidaus auditų ataskaita biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai ir tolesnių veiksmų, susijusių su praėjusių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimu, ataskaita. Teisinis terminas, iki kurio Komisija Europos Parlamentui, Tarybai ir Audito Rūmams turi pateikti n metų MVVA, yra n+ 1 metų birželio mėn. pabaiga.

02 MVVA pirmą kartą paskelbta 2015 m. ir laikui bėgant keitėsi. Nuo 2020 m. ji suskirstyta į tris tomus. Jų turinys pateiktas [1 diagramoje](#).

1 diagrama. 2023 m. MVVA struktūra

Šaltinis. Audito Rūmai.

03 2023 m. MVVA I tomas baigiamas vadovybės išvada ir Komisijos narių kolegijos pareiškimu, kad ji prisiima bendrą politinę atsakomybę už biudžeto valdymą. Šiame tome pranešama dėl:

- o paramos Ukrainai išlaikymo;
- o ES atsako į Artimųjų Rytų krizę;
- o ES saugumo ir gynybos pajėgumų stiprinimo;
- o oficialios paramos vystymuisi teikimo;
- o sienų kontrolės rėmimo ir migracijos spaudimo mažinimo;
- o ilgalaikių Komisijos prioritetų rėmimo;
- o Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės;

- priemonių, kuriomis užtikrinama, kad ES biudžetas būtų tinkamai valdomas ir apsaugotas;
- ES biudžeto apsaugos sąlygų režimo.

Apimtis ir metodas

04 Be specialiųjų ataskaitų kasmet į savo metinę ataskaitą įtraukiame su ES biudžeto veiksmingumu susijusius aspektus. MVVA mums pateikiama kitų metų birželio mėn. (žr. **01** dalį), iki kurio turime užbaigti su atitinkamų metų metine ataskaita susijusį audito darbą. Dėl to mūsų MVVA aprėptis mūsų tų pačių metų metinėje ataskaitoje yra apribota.

05 **2023 m. metinės ataskaitos** skyriuje dėl veiksmingumo nagrinėta, kaip Komisija prie **2022 m. MVVA** pridėtose programų veiksmingumo ataskaitose pranešė apie išlaidų programų veiksmingumą pagal daugiametės finansinės programos (DFP) 4 išlaidų kategoriją. Be to, skelbiame šią atskirą **2023 m. MVVA** apžvalgą.

06 Ši apžvalga apima šiuos su Komisijos **2023 m. MVVA I** tomu susijusius aspektus:

- o kaip Komisija parengė MVVA, įskaitant susijusias kontrolės priemones;
- o kaip Komisija teikia ataskaitas dėl su veiksmingumu susijusių klausimų, įskaitant MVVA suderinamumą su atitinkamomis Audito Rūmų ataskaitomis, ir kiekybinių pareiškimų įrodymus.

07 Kadangi tai yra apžvalga, o ne audito ataskaita, savo darbą grindėme viešai prieinama informacija, pavyzdžiui, Komisijos dokumentais ir savo ankstesniu darbu. Taip pat gavome atitinkamus paaiškinimus iš Komisijos centrinių tarnybų (Biudžeto generalinio direktorato (BUDG GD)) ir Generalinio sekretoriato.

08 Europos Parlamento 2023 m. gegužės mėn. **ataskaitoje dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo** Audito Rūmai buvo raginami savo metinėje ataskaitoje arba, jei reikia, atskirame dokumente atsižvelgti į MVVA, kad būtų atsižvelgta į metinį biudžeto įvykdymo patvirtinimą. Kadangi turėjome nedaug laiko peržiūrėti MVVA, daugiausia dėmesio skyrėme I tomui.

MVVA rengimo procesas

09 Komisijos organizacinio valdymo taryba¹ pateikė strategines gaires dėl 2023 m. MVVA struktūros ir turinio. Šių metų strateginėse gairėse, kurios buvo paskelbtos 2024 m. sausio mėn., nustatyti šie prioritetai, kurie turėjo būti įtraukti į 2023 m. MVVA:

- o naujausia informacija apie Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (EGADP) įgyvendinimą ir pasiektus rezultatus,
- o ES parama Ukrainai ir jos atsakas į platesnio masto nestabilios geopolitinės aplinkos padarinius,
- o teisinės valstybės sąlygų režimo įgyvendinimo padėtis.

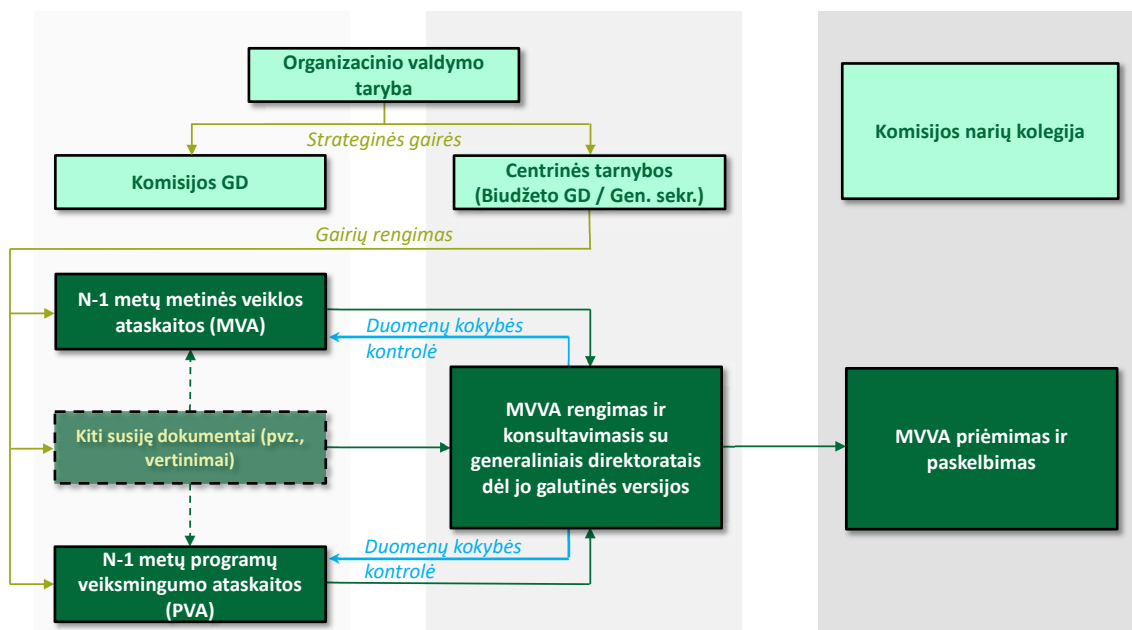
10 Remiantis gairėmis, MVVA I tomas turėtų būti glaustas, orientuotas į plačiąją visuomenę ir jame turėtų būti nurodyti pagrindiniai ES biudžeto įvykdymo rezultatai ir tai, kaip juo sprendžiamos dabartinės pagrindinės geopolitinės problemos, įskaitant Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą ir konfliktą Artimuosiuose Rytuose.

11 Darbui, susijusiam su MVVA, vadovavo dvi Komisijos centrinės tarnybos: Biudžeto GD ir Generalinis sekretoriatas. MVVA parengta remiantis Komisijos tarnybų, atsakingų už įvairias išlaidų programas ir metinių veiklos ataskaitų (MVA) bei programų veiksmingumo ataskaitų (PVA) rengimą, indėliu. BUDG GD kitiems padaliniais pateikė išsamias instrukcijas, kad padėtų jiems parengti savo biudžeto rengimo dokumentus, įskaitant PVA ir MVA. Rengiant pagrindinę MVVA informaciją taip pat buvo atsižvelgta į atskirus vertinimus, kuriuose padaryta reikšmingų išvadų. **2 diagramoje** parodytas supaprastintas MVVA rengimo ir priėmimo procesas, o **priede** pateikiamos įvairių subjektų, dalyvaujančių rengiant MVVA, funkcijos.

---

¹ 1.4 išlaidų kategorija „Organizacinio valdymo taryba“ [Komunikate Komisijai:Valdymas Europos Komisijoje](#), Briuselis, 2020 06 24, C(2020) 4240 *final*.

2 diagrama. MVVA procesas nuo jos rengimo iki paskelbimo

Šaltinis. Audito Rūmai.

12 Į MVVA III tomo techninius priedus įtrauktos PVA, kuriose matyti pažanga, padaryta siekiant kiekvienos išlaidų programos tikslų, naudojant atitinkamuose programos teisės aktuose apibrėžtus rodiklius. Komisijos teigimu, duomenų dėl rodiklių įvesties procese buvo integruotos duomenų kokybės patikros. Atliekant šiuos patikrinimus tikrinamas išsamumas, formatavimas (pavyzdžiui, data arba skaičius) ir pagrįstumas (skaičiai turi neviršyti pagrįstų intervalų). BUDG GD dar kartą peržiūrėjo duomenis po to, kai buvo parengtos PVA, remdamasis savo žiniomis apie programas.

13 MVA yra valdymo ataskaitos, kurias kiekvieno Komisijos padalinio vadovas siunčia Komisijos narių kolegijai. Šios ataskaitos yra susijusios su atitinkamo padalinio, o ne valdomų programų (kaip PVA atveju) veiksmingumu. MVA pateikiama finansinė ir valdymo informacija, įskaitant kiekvieno generalinio direktoriaus arba vykdomosios įstaigos direktoriaus pasirašytą patikinimo pareiškimą, kuriame nurodoma, kad įdiegtomis kontrolės procedūromis užtikrinama, kad išlaidos yra teisėtos ir tvarkingos ir kad išteklių buvo panaudoti pagal paskirtį bei laikantis patikimo finansų valdymo principo. Centrinės tarnybos peržiūrėjo MVA projektus ir atsakingiems padaliniais pateikė grįžtamąją informaciją.

Su veiksmingumu susijusi informacija

2023 m. MVVA I tome

Komisija laikėsi gerų, tinkamai apibrėžtų MVVA rengimo procedūrų, tačiau dar būtų galima patobulinti veiksmingumo informacijos kokybę

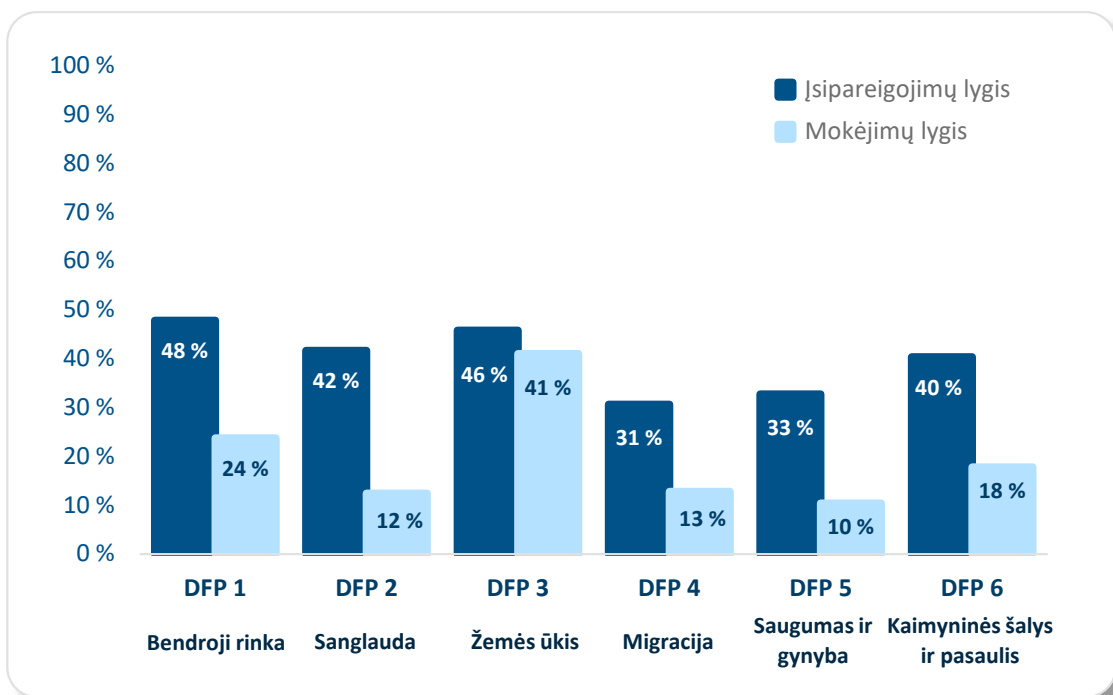
14 2023 m. MVVA I tomas atitiko organizacinio valdymo tarybos gaires; jame pateikta aukšto lygio ES biudžeto veiksmingumo apžvalga ir visų pirma nagrinėjami tokie pagrindiniai klausimai kaip ES parama Ukrainai, atsakas į konfliktą Artimuosiuose Rytuose, EGADP ir patikimas finansų valdymas (žr. [03](#) dalį).

15 ES lėšų panaudojimo rezultatams pasiekti gali prireikti kelerių metų. Biudžetiniai įsipareigojimai patvirtinami prieš atliekant mokėjimus, o programų įgyvendinimo rezultatai pirmaisiais DFP laikotarpio metais dažnai nėra lengvai išmatuojami. Pagal vieną laikotarpį įgyvendintos programos ir toliau gali duoti rezultatų pagal vėlesnę DFP. Dėl šios priežasties MVVA III tome pateiktose PVA buvo nurodyta informacija apie ankstesnio 2014–2020 m. DFP laikotarpio programas.

16 Norint teikti ataskaitas dėl pasidalijamojo valdymo programų ir jų atitinkamų rodiklių, reikia duomenų iš valstybių narių, o tai užtrunka ilgiau nei tiesioginio valdymo atveju, nes valstybių narių institucijos pirmiausia turi konsoliduoti duomenis nacionaliniu lygmeniu ir po to juos pateikti Komisijai. Tai reiškia, kad 2023 m. MVVA ir PVA, susijusiose su pasidalijamuoju valdymu, buvo pateikti veiksmingumo duomenys iki 2022 m. gruodžio 31 d., o programos, kurioms taikomas tiesioginis ir netiesioginis valdymas, gali apimti duomenis iki 2023 m. gruodžio 31 d.

17 MVVA prieduose pateikta informacija apie įvairių pagal DFP finansuojamų programų įgyvendinimo lygį. [3 diagramoje](#) pateiktas apibendrintas pagrindinių ES programų (išskyrus EGADP) įgyvendinimo lygis, atsižvelgiant į įsipareigojimus ir mokėjimus per pirmuosius trejus 7 metų programavimo ciklo (2021–2027 m.) metus. Iš jo matyti, kad apskritai programos dar tik pradėdamos įgyvendinti.

3 diagrama. Pagrindinių 2021–2027 m. ES programų įgyvendinimo lygis iki 2023 m. pabaigos

Šaltinis. Europos Komisija, 2024 m. liepos mėn.

18 Savo 2023 m. metinės ataskaitos 3 skyriuje nurodėme, kad tam tikrais atvejais, kai Komisija manė, kad valstybių narių 2014–2020 m. laikotarpiu pateiktos pagal DFP 4 išlaidų kategoriją finansuojamų programų rodiklių vertės buvo netikslios ir kad ji turėjo geresnės kokybės duomenų iš kitų šaltinių, ji rėmėsi pastaraisiais duomenimis. 2022 m. MVVA 4 išlaidų kategorijos atveju, Komisija savo PVA pripažino, kad reikia gerinti veiksmingumo stebėsenos kokybę reguliariau teikiant patikimesnius rezultatų rodiklių duomenis. Panašiai kaip ir mūsų 2022 m. MVVA apžvalgoje, pažymime, kad Komisija laikėsi gerų, tinkamai apibrėžtų MVVA rengimo procedūrų, tačiau dar būtų galima pagerinti duomenų kokybę.

19 Mūsų 2023 m. metinės ataskaitos 3 skyriuje aptarta, kaip 2022 m. MVVA Komisija pranešė apie Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo (PMIF) ir Integruoto sienų valdymo fondo (ISVF) veiksmingumą pagal dabartinės DFP 4 išlaidų kategoriją. Kalbant apie PMIF, 2022 m. MVVA nebuvo nurodyta pažanga, susijusi su programos pagrindinio veiklos rezultatų rodiklio (PVRR) siektinomis reikšmėmis, nes jos buvo tik pradedamos įgyvendinti. 2023 m. MVVA nurodytas tam tikras veiksmingumas: dviejuose iš septynių PVA pateiktų PVRR padaryta labai didelė pažanga (29 % – perkeltų asmenų skaičius, 41 % – pagal humanitarinio priėmimo programą priimtų asmenų skaičius). Kalbant apie ISVF, nors pagrindinės operacijos jau pradėtos įgyvendinti, konkrečių rezultatų dar nematyti: iš 2023 m. MVVA pateiktų PVRR

nematyti jokios pažangos, palyginti su 2022 m. MVVA. Septynių iš aštuonių PVRR pažangos lygis vis dar yra 0 %, o vieno rodiklio vertė išliko tokia pati kaip praėjusiais metais (12 %).

20 MVVA I tome pateiktos nuorodos į sienų kontrolės rėmimą ir migracijos spaudimo mažinimą atitinka MVVA III tome pateiktą pagrindinę informaciją dėl PMIF ir IBMF veiksmingumo.

21 Kalbant apie ankstesnius PMIF ir ISVF fondus ankstesniu DFP laikotarpiu, 2023 m. MVVA PVRR vertės nebuvo atnaujintos, nes teisinis 2023 m. įgyvendinimo duomenų pateikimo terminas yra 2024 m. gruodžio mėn. Be to, kadangi prasidėjus Rusijos agresijos karui prieš Ukrainą lėšos buvo pratęstos vieniems metams, *ex post* vertinimų terminas buvo perkeltas į 2024 m. gruodžio mėn., todėl svarbios informacijos apie veiksmingumą dar nebuvo.

22 Kalbant apie duomenų stebėseną ir ataskaitų teikimą, iš 2023 m. paskelbtų 29 specialiųjų ataskaitų 14-oje pateikta 41 rekomendacija, susijusi su duomenų kokybe, duomenų rinkimu, stebėseną ir veiksmingumo ataskaitų teikimu įvairiose srityse. Tai, be kita ko, susiję su EGADP, viešaisiais pirkimais, transportu, energetika, akvakultūra, įgaliotaisiais ekonominės veiklos vykdytojais ir gynyba. Komisija visiškai arba iš dalies pritarė 93 % šių rekomendacijų.

MVVA pateikti teiginiai ne visada atitinka mūsų metinėje ataskaitoje pateiktus nustatytus faktus

23 2023 m. paskelbėme 29 specialiąsias ataskaitas. Jose aptariama daug iššūkių, su kuriais ES susiduria įvairiose išlaidų ir politikos srityse. Mūsų 2023 m. metinėje ataskaitoje šios temos suskirstytos į šias penkias strategines sritis: atsigavimas po krizės; konkurencingumas; atsparumas ir Europos vertybės; klimato kaita, aplinka ir gamtos išteklių; fiskalinė politika ir viešieji finansai. Audito proceso pobūdis yra toks, kad mūsų auditų metu daugiausia buvo tikrinamos išlaidos iki 2023 m., todėl ne visos 2023 m. MVVA aptartos temos (pavyzdžiui, Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą ir konflikto Artimuosiuose Rytuose poveikis biudžetui) buvo įtrauktos į konkrečią mūsų 2023 m. specialiųjų ataskaitų audito apimtį. Tačiau kai kurios temos, pavyzdžiui, klimato kaita, ES gynyba ir EGADP, buvo nagrinėjamos tiek mūsų specialiosiose ataskaitose, tiek Komisijos MVVA I tome.

24 MVVA I tome Komisija pažymėjo, kad buvo įdiegtos veiksmingos priemonės ES biudžeto atskaitomybei, skaidrumui ir patikimam finansų valdymui užtikrinti. Kalbant apie EGADP, MVVA nurodyta, kad visos 2023 m. atliktų mokėjimų tarpinės ir siektinos reikšmės pasiektos patenkinamai ir kad buvo pateiktas pagrįstas patikinimas dėl atliktų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo. Savo pastabas dėl tradicinio ES biudžeto ir EGADP išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo pateikėme savo [2023 m. metinėje ataskaitoje](#). 2023 m. taip pat paskelbėme dvi specialiąsias ataskaitas² dėl EGADP ir jas nurodėme savo metinėje ataskaitoje. Šiose pastabose ir ataskaitose pateiktos nuomonės labai skiriasi nuo Komisijos nuomonės dėl sanglaudos finansavimo klaidų lygio (mūsų [2023 m. metinės ataskaitos](#) 6 skyrius). Taip pat priėjome skirtingos nuomonės dėl atitikties mokėjimo ir tinkamumo finansuoti sąlygoms, kai kurių stebėsenos ir kontrolės sistemų kokybės aspektų ir patikimo EGADP finansų valdymo (11 skyrius).

25 Apibendrinant biudžeto valdymo rezultatus MVVA I tome laikomasi organizacinio valdymo tarybos strateginių gairių. Jame nurodomos Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą pasekmės, ES ilgalaikio biudžeto laikotarpio vidurio peržiūra ir valstybių narių ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų peržiūra. Šie iššūkiai nurodyti mūsų [2023 m. metinės ataskaitos](#) biudžeto ir finansų valdymui skirtame 2 skyriuje. Taip pat pažymėjome, kad 2023 m. pabaigoje neįvykdyti įsipareigojimai pasiekė rekordinį lygį – daugiau kaip 543 milijardus eurų (palyginti su 450 milijardų eurų 2022 m. pabaigoje), ir padarėme išvadą, kad jeigu 2021–2027 m. pasidalijamojo valdymo fondų įgyvendinimo lygis išliks žemas 2023 m., kyla rizika, kad 2022 m. prisiimti įsipareigojimai nuo 2025 m. bus panaikinti.

26 MVVA I tome apie tai nekalbama, tačiau Komisija savo ilgalaikėse būsimų ES biudžeto įplaukų ir netenkamų pinigų srautų prognozėse nurodo padidėjusią įsipareigojimų panaikinimo riziką (žr. [01](#) dalį). MVVA III tomo 4 priede taip pat pateikiama informacija apie įsipareigojimus ir mokėjimus programos lygmeniu, bet ne apie neįvykdytus įsipareigojimus.

---

² [Specialioji ataskaita 07/2023](#) „Komisijos EGADP kontrolės sistemos struktūra“ ir [Specialioji ataskaita 26/2023](#) „Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės veiksmingumo stebėsenos sistema“.

Neatitikimų tarp 2023 m. MVVA I tomo ir patvirtinamųjų dokumentų nenustatėme

27 Peržiūrėjome pagrindinius kiekybinius teiginius, kuriuos Komisija pateikė 2023 m. MVVA I tome. Tai apėmė 76 % didesnių nei 1 milijardo eurų sumų, dėl kurių Komisijos prašėme pateikti patvirtinamosios informacijos ir paaiškinimų ir kuriuos Komisija pateikė. Be to, tikrinome, ar I tomo atrinktos sumos atitiko MVVA prieduose, MVA ir ES finansinėse ataskaitose nurodytas sumas. Neatitikimų nenustatėme.

28 2023 m. MVVA Komisija išdėstė, kaip ji didino veiksmingumo informacijos patikimumą. Ji pateikė naujas gaires, kurių generaliniai direktoratai turi laikytis rengdami MVA, kurios yra ankstesnių vidaus audito rekomendacijų įgyvendinimo dalis.

Baigiamosios pastabos

29 Teisinis terminas, pagal kurį Komisija MVVA turi pateikti iki kitų metų birželio mėn. pabaigos, riboja mūsų galimybes visapusiškai ją apžvelgti iki metinės biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros. Todėl šioje apžvalgoje daugiausia dėmesio skiriame [2023 m. MVVA I tomui \(01 ir 08 dalys\)](#).

30 Šis MVVA tomas parengtas laikantis Komisijos organizacinio valdymo tarybos strateginių gairių ir jame pateikti su 2023 m. biudžeto valdymu susiję pagrindiniai faktai ir rezultatai. Panašiai, kaip ir ankstesniais metais, pažymėjome, kad Komisija turėjo įdiegusi geras MVVA rengimo procedūras, tačiau dar yra ką tobulinti, kiek tai susiję su veiksmingumo duomenų kokybe ([09–13](#) ir [18](#) dalys).

31 Apskritai 2023 m. pabaigoje pagal dabartinę DFP finansuojamos ES programos buvo tik pradėdamos įgyvendinti ([14–17](#) dalys). Kalbant apie PMIF ir ISVF fondus, kuriuos apžvelgėme savo [2023 m. metinės ataskaitos](#) 3 skyriuje, palyginti su praėjusiais metais, PMIF atveju padaryta pastebima pažanga, o ISVF atveju, nors pagrindinės operacijos jau pradėtos įgyvendinti, PVRR išliko tokie pat žemi kaip ir 2022 m. ([19](#) dalis).

32 Kalbant apie mūsų [metinės ataskaitos](#) turinį, MVVA pateiktos nuomonės skyrėsi nuo kai kurių mūsų pagrindinių pastabų dėl sanglaudos finansavimo (mūsų metinės ataskaitos 6 skyrius) ir EGADP (11 skyrius) ([24](#) dalis).

33 Be to, savo [metinėje ataskaitoje](#) atkreipėme dėmesį į rekordinį 2023 m. neįvykdytų įsipareigojimų lygį. Tai nebuvo nurodyta MVVA I tome, tačiau Komisija į neįvykdytų įsipareigojimų lygį atkreipė dėmesį savo ilgalaikėse ES biudžeto gaunamų ir netenkamų pinigų srautų prognozėse ([25–26](#) dalys).

34 Mums atlikus MVVA I tome Komisijos pateiktų pagrindinių kiekybinių teiginių peržiūrą kitų neatitikimų nenustatyta ([27](#) dalis).

Šią apžvalgą priėmė Audito Rūmų nario Jano Gregoro vadovaujama V kolegija 2024 m. spalio 21 d. Liuksemburge vykusiame posėdyje.

Audito Rūmų vardu

Pirmininkas

Tony Murphy

Priedas

Įvairių dalyvių funkcijos rengiant pagrindinius Komisijos veiksmingumo ataskaitų dokumentus

Ataskaita	Centrinės tarnybos (BUDG GD / Gen. sekr.)	Komisijos padaliniai	Kolegija
MVVA	<ul style="list-style-type: none"> ○ rengia ataskaitą ○ laikosi organizacinio valdymo tarybos strateginių gairių ○ tariasi su atsakingais padaliniais 	<ul style="list-style-type: none"> ○ nurodo pagrindinius klausimus ar informaciją, kuri turi būti įtraukta į MVVA jų programų veiksmingumo ataskaitose (PVA) ir MVA ○ teikia grįžtamąją informaciją apie dokumentų projektus 	<ul style="list-style-type: none"> ○ užtikrina politinės informacijos nuoseklumą ○ tvirtina ataskaitą
PVA	<ul style="list-style-type: none"> ○ teikia šablonus / instrukcijas / gaires (biudžeto aplinkraštį) ir rengia mokymus ○ peržiūri dokumentų projektus ir siunčia atsiliepimus atsakingiems padaliniais 	<ul style="list-style-type: none"> ○ renka duomenis rodikliams ○ rengia programų veiksmingumo ataskaitas (PVA) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ tvirtina ataskaitą (kaip biudžeto projekto pasiūlymo dalį)
MVA	<ul style="list-style-type: none"> ○ pateikia šablonus / instrukcijas / gaires ○ peržiūri dokumentų projektus ir siunčia atsiliepimus atsakingiems padaliniais ○ organizuoja tarpusavio vertinimus 	<ul style="list-style-type: none"> ○ rengia ataskaitą ○ parašu tvirtina ataskaitą (generalinis direktorius arba vykdomosios įstaigos direktorius) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ sprendžia, kokie bus tolesni veiksmai

Šaltinis. Audito Rūmai.

Santrumpos

BUDG GD: Biudžeto generalinis direktoratas

DFP: daugiametė finansinė programa

EGADP: Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė

MVA: metinė veiklos ataskaita

MVVA: metinė valdymo ir veiklos rezultatų ataskaita

PVA: programų veiksmingumo ataskaitos

PVRR: pagrindinis veiklos rezultatų rodiklis

Terminų žodynelis

Biudžeto įvykdymo patvirtinimas: kasmet Europos Parlamento priimamas sprendimas, kuriuo patvirtinama, kad Komisija galutinai įvykdė biudžetą.

Daugiametė finansinė programa: ES išlaidų planas, kuriame (paprastai septyneriems metams) nustatomi prioritetai (grindžiami politikos tikslais) ir viršutinės ribos. Tai struktūra, pagal kurią sudaromi metiniai ES biudžetai, apribojant kiekvienos išlaidų kategorijos išlaidas.

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė: ES finansinės paramos mechanizmas, kuriuo siekiama švelninti COVID-19 pandemijos ekonominį ir socialinį poveikį ir skatinti ekonomikos atsigavimą, taip pat spręsti iššūkius, kylančius siekiant žalesnės ir labiau skaitmenizuotos ateities.

Įsipareigojimas: biudžeto suma, skirta finansuoti konkrečiam išlaidų punktui, pavyzdžiui, sutarčiai ar susitarimui dėl dotacijos. Neįvykdyti įsipareigojimai yra prisiimtų, bet dar nepaverstų mokėjimais įsipareigojimų suma.

Metinė ataskaita: Audito Rūmų metinė audito ataskaita, kurioje pateikiamas ES finansinių ataskaitų patikimumo ir jose atspindimų operacijų tvarkingumo patikinimo pareiškimas, kurį pagal Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, Audito Rūmai turi pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai.

Metinė valdymo ir veiklos rezultatų ataskaita: kasmet Komisijos rengiama ES biudžeto valdymo ir pasiektų rezultatų ataskaita, kurioje apibendrinama jos generalinių direktoratų ir vykdomųjų įstaigų metinėse veiklos ataskaitose pateikta informacija.

Metinė veiklos ataskaita: ataskaita, kurią rengia kiekvienas Komisijos generalinis direktoratas, ES institucija ar įstaiga ir kurioje nurodoma, kaip jie vykdė savo veiklą siekdami savo tikslų ir kaip panaudojo savo finansinius ir žmogiškuosius išteklius.

Netiesioginis valdymas: ES biudžeto vykdymo metodas, kai Komisija paveda vykdymo užduotis kitiems subjektams (pavyzdžiui, ES nepriklausančioms valstybėms ir tarptautinėms organizacijoms).

Organizacinio valdymo taryba: centrinė Komisijos valdymo įstaiga, kuri vykdo koordinavimo, priežiūros, konsultavimo veiklą ir nustato strategines kryptis organizaciniais klausimais, įskaitant išteklių paskirstymą ir rizikos valdymą. Ji posėdžiauja reguliariai, jai pirmininkauja generalinis sekretorius ir joje dalyvauja už biudžetą, žmogiškuosius išteklius ir saugumą atsakingi generaliniai direktoriai bei Teisės tarnybos generalinis direktorius. Vyresnieji atitinkamų Komisijos narių kabinetų nariai dalyvauja stebėtojų teisėmis.

Pagrindinis veiklos rezultatų rodiklis: kiekybinis matas, kuriuo parodoma, koku mastu veiklos rezultatai atitinka pagrindinius tikslus.

Pasidalijamasis valdymas: ES biudžeto lėšų panaudojimo metodas, kai, priešingai nei tiesioginio valdymo atveju, Komisija paveda tam tikras užduotis vykdyti valstybėms narėms, išlaikydama galutinę atsakomybę.

Patikimas finansų valdymas: išteklių valdymas pagal ekonomiškumo, efektyvumo ir veiksmingumo principus.

Programa: priemonės, kuriomis įgyvendinami konkretūs ES politikos tikslai, paprastai vykdant bendrai finansuojamus projektus.

Programos ataskaita: metinio biudžeto projekte Komisijos prašomų veiklos asignavimų kiekvienai išlaidų programai pagrindimas, remiantis ankstesnių metų įgyvendinimu, vertinamu pagal rodiklius.

Rodiklis: informacija, naudojama veiksmingumo aspektui matuoti ar vertinti. Pagrindiniu veiksmingumo rodikliu vertinamas veiksmingumas, palyginti su pagrindiniais tikslais.

Specialioji ataskaita: dokumentas, kuriame išdėstyti Audito Rūmų audito, siekiant nustatyti, ar veikla atitiko patikimo finansų valdymo principus ir ar pasiekti jos tikslai, metu nustatyti faktai.

Tiesioginis valdymas: tik Komisijos vykdomas ES fondo ar programos valdymas, priešingai nei pasidalijamojo valdymo ar netiesioginio valdymo atveju.

Tvarkingumas: operacijos arba veiklos atitikties taikytinoms taisyklėms ir teisės aktams, taip pat bet kokiems sutartiniais įsipareigojimams mastas.

Audito Rūmų grupė

Šią apžvalgą priėmė Audito Rūmų nario Jano Gregoro vadovaujama V audito kolegija „Sjungos finansavimas ir administravimas“. Užduočiai vadovavo Audito Rūmų narys Jorg Kristijan Petrovič, jam padėjo kabineto vadovas Martin Puc, kabineto atašė Mirko Iaconisi, pagrindinis vadybininkas Colm Friel, užduoties vadovas Mircea-Cristian Martinescu, auditoriai Dana Smid Foltynova ir Roland Schober. Kalbinę pagalbą teikė Laura McMillan.

AUTORIŲ TEISĖS

© Europos Sąjunga, 2024

Europos Audito Rūmų pakartotinio naudojimo politika nustatyta [Audito Rūmų sprendime Nr. 6–2019](#) dėl atvirųjų duomenų politikos ir pakartotinio dokumentų naudojimo.

Jeigu nenurodyta kitaip (pavyzdžiui, atskiruose pranešimuose dėl autorių teisių), ES priklausantis Audito Rūmų turinys yra licencijuojamas pagal [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#) licenciją. Todėl paprastai pakartotinis naudojimas yra leidžiamas, jeigu tai tinkamai pažymima ir nurodomi bet kokie padaryti pakeitimai. Asmenys, kurie pakartotinai naudoja Audito Rūmų turinį, negali iškreipti pirminės prasmės ar minties. Audito Rūmai nėra atsakingi už pakartotinio naudojimo padarinius.

Būtina gauti papildomą leidimą, jei tam tikrame turinyje vaizduojami privatūs asmenys, kurių tapatybę galima nustatyti, pavyzdžiui, Audito Rūmų darbuotojų nuotraukose, arba jame pateikiami trečiųjų asmenų kūriniai.

Gavus tokį leidimą, juo panaikinamas ir pakeičiamas pirmiau minėtas bendrasis leidimas ir jame aiškiai nurodomi bet kokie naudojimo apribojimai.

Siekiant naudoti ar atgaminti turinį, kuris nepriklauso ES, gali reikėti prašyti leidimo tiesiogiai iš autorių teisių turėtojų.

Programinei įrangai ar dokumentams, kuriems taikomos pramoninės nuosavybės teisės, pavyzdžiui, patentams, prekių ženklams, registruotiesiems dizainams, logotipams ir pavadinimams, Audito Rūmų pakartotinio naudojimo politika netaikoma.

Europos Sąjungos institucijų europa.eu domeno svetainėse pateikiamos nuorodos į trečiųjų asmenų svetaines. Audito Rūmai jų nekontroliuoja, todėl raginame peržiūrėti jose pateiktą privatumo ir autorių teisių politiką.

Audito Rūmų logotipo naudojimas

Audito Rūmų logotipas negali būti naudojamas be išankstinio Audito Rūmų sutikimo.

PDF	ISBN 978-92-849-3341-9	ISSN 1977-5725	doi:10.2865/6154712	QJ-01-24-011-LT-N
-----	------------------------	----------------	---------------------	-------------------

Metinė valdymo ir veiklos rezultatų ataskaita (MVVA) yra Komisijos rengiama aukšto lygio ES biudžeto veiksmingumo ataskaita ir Komisijos metinių finansinių ataskaitų rinkinio dalis. Susiję teisiniai terminai riboja tai, ką galime visapusiškai išnagrinėti atsižvelgdami į metinę biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą, todėl šioje apžvalgoje daugiausia dėmesio skiriama 2023 m. MVVA I tomui. Savo apžvalgoje pažymime, kad apskritai Komisija laikėsi gerų ataskaitos rengimo procedūrų, o veiksmingumo duomenų kokybę buvo galima pagerinti. Taip pat pabrėžiame, kad MVVA pateiktos nuomonės skiriasi nuo mūsų metinėje ataskaitoje pateiktų pastabų dėl sanglaudos finansavimo ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės.

EUROPOS AUDITO RŪMAI
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tel. +352 4398-1

Užklauso: eca.europa.eu/lt/contact
Interneto svetainė: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditors

EUROPOS
AUDITO
RŪMAI